

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU SOOVITUS

5. aprill 2022,

noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus

(EMPs kohaldatav tekst)

(2022/C 157/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 165 ja 166,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1. 15. septembril 2021 teatas Euroopa Komisjoni president oma kõnes olukorrast Euroopa Liidus, ⁽¹⁾ et Euroopa Komisjon teeb ettepaneku kuulutada 2022. aasta Euroopa noorteaastaks, „et väärtustada meie noori, kes on pidanud nii palju teistele andma“. Muude tegevuste hulgas kavatsetakse Euroopa noorteaastal „aidata noortel paremini mõista ja aktiivselt edendada mitmesuguseid võimalusi, mida neile pakub liidu, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi avalik poliitika, et toetada nende isiklikku, sotsiaalset, majanduslikku ja kutsealast arengut rohelises, digitaalses ja kaasavas maailmas, püüdes samal ajal kõrvaldada allesjäänud takistused“ ⁽²⁾.
2. Nagu on rõhutatud Euroopa Parlamendi resolutsioonis COVID-19 mõju kohta noortele ja spordile (2020/2864 (RSP)), ⁽³⁾ on noored praegu aktiivselt seotud solidaarsuspõhiste tegevustega, et hoolitseda COVID-19 pandeemia ajal oma kogukonna vajaduste eest, alates teadlikkuse suurendamise kampaaniate korraldamisest kuni Euroopa solidaarsuskorpuse ja muude vabatahtlike algatuste raames eesliinil tegutsemiseni.
3. Vabatahtliku tegevuse kaudu Euroopa solidaarsuskorpuses ja muudes kavades rakendavad noored konkreetselt Euroopa Liidu lepingu preambulit, milles on esile toodud allakirjutanute soov süvendada solidaarsust Euroopa rahvaste vahel, samuti rakendavad nad ELi lepingu artiklit 2, milles on nimetatud solidaarsust ühena liikmesriikide ühistest väärtustest, ning ELi lepingu artiklit 3, milles on mainitud, et liidu eesmärk on edendada rahu, oma väärtusi ja oma rahvaste hüvangu. Humanitaarabialane vabatahtlik tegevus peaks aitama edendada rahu Euroopas ja maailmas ning inimväärikuse ja inimõiguste austamist.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_en_0.pdf

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. detsembri 2021. aasta otsus (EL) 2021/2316 Euroopa noorteaasta (2022) kohta (ELT L 462, 28.12.2021, lk 1).

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid – COVID-19 mõju kohta noortele ja spordile – kolmapäev, 10. veebruar 2021 (europa.eu)

4. Euroopa vabatahtlikust teenistusest (1996–2018) ja Euroopa solidaarsuskorpusest on saadud küll kasulikke kogemusi, kuid samas on need näidanud vajadust hõlbustada veelgi eriti vähemate võimalustega noorte osalemist riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses. Sellega seoses palus nõukogu vaadata läbi nõukogu 20. novembri 2008. aasta soovitus noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus (edaspidi „nõukogu 2008. aasta soovitus“), et suurendada Euroopa noorteprogrammide potentsiaali jõuda noorteni ja aidata üles ehitada kogukonda ⁽⁴⁾. Seda mõtet väljendab eelkõige ELi noortestrategia töökava (2019–2027) artikkel 4. Ka komisjoni 14. oktoobri 2021. aasta aruandes ELi noortestrategia rakendamise kohta ⁽⁵⁾ on osutatud nõukogu 2008. aasta soovitusel läbivaatamisele.
5. Enamik nõukogu 2008. aasta soovitusel tõstatatud teemadest on endiselt väga olulised ja need on käesolevasse ettepanekusse alles jäetud. Nõukogu 2008. aasta soovitusel ajakohastamine on osutunud vajalikuks mitme alates 2008. aastast toimunud arengu tõttu. Ühe olulise arenguna käivitati 2016. aastal Euroopa solidaarsuskorpus, samuti loodi uued riiklikud vabatahtlikud tegevused ja sellealased kavad, millel on ka riikidevaheline mõõde ⁽⁶⁾ ja milles pakutakse noortele mõnikord väga sarnaseid võimalusi. Euroopa Liidu noortestrategias (2019–2027) ⁽⁷⁾ kutsuti liikmesriike ja komisjoni üles püüdma oma vastavates pädevusvaldkondades saavutada vastastikust täiendavust ja sünergiat ELi rahastamisvahendite ning riiklike, piirkondlike ja kohalike kavade vahel.
6. ELi noortestrategia ja nõukogu 2008. aasta soovitusel ⁽⁸⁾ hindamisel leiti, et ebasoodsas olukorras olevate inimeste kaasamine oli 2015. aastal veelgi pakilisem küsimus kui 2008. aastal. Muud 2008. aasta soovitusel esile toodud, kuid käsitlemata vajadused hõlmasid vabatahtliku tegevuse projektide kvaliteedi tagamist, organisatsioonide suutlikkuse suurendamise võimalusi ja paremat soovitusel täitmise järelevalvet. Ekspertirühm esitas täiendavad poliitilised soovitusel, ⁽⁹⁾ mis hõlmasid ka teadmiste jagamist ja võrgustike loomist, juurdepääsu vabatahtlikule tegevusele, haldustakistusi, teadlikkust, tunnustamist, digitaalset vabatahtlikku tegevust ja keskkonnakonteksti, ning need olid aluseks kavandatud soovitusel.
7. Alates 2008. aastast on kriisidel, eriti just vabatahtlike riikidevahelist füüsilist liikuvust takistavatel kriisidel, olnud suur mõju. COVID-19 pandeemia on toonud esile, kui oluline on tagada igal ajal kõigi osalejate turvalisus, julgeolek ning füüsiline ja vaimne tervis, sealhulgas näha ette sätteid ettenägematute asjaolude võimaliku mõju ohjamiseks. Mõiste „riikidevaheline vabatahtlik tegevus“ puhul on juba pikka aega osutatud üksnes sellisele tegevusele, mis hõlmab vabatahtlike füüsilist liikuvust. Kuid tänu tehnoloogia arengule ja COVID-19 pandeemia mõjul on tekkinud uued vabatahtliku tegevuse suunad. On selgunud, et digitaalne vabatahtlik tegevus võib täiendada füüsilist liikuvust või olla alternatiivne vabatahtliku tegevuse vorm noorte jaoks, kel ei ole võimalik füüsiliselt reisida. Vabatahtliku

⁽⁴⁾ ELT C 456, 18.12.2018, lk 1.

⁽⁵⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi noortestrategia (2019–2021) rakendamise kohta (COM/2021/636 final).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/888, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm. Vabatahtlik tegevus saab toimuda ELi mittekuuluvates riikides:
– nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/888 artikli 7 lõikes 2, „[võib] vabatahtlik tegevus tegevussuuna „Noorte osalemine solidaartegevuses“ raames [...] toimuda mõnes muus riigis kui osaleja elukohariik (edaspidi „piiriülene vabatahtlik tegevus“) või osaleja elukohariigis (edaspidi „riigisisene vabatahtlik tegevus“). Muu riik kui osaleja elukohariik võib olla programmiga ühinenud kolmas riik või muu osalev riik:
– nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/888 artikli 10 lõikes 2, „[võib] vabatahtlik tegevus tegevussuuna „Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpusel“ raames [...] toimuda ainult kolmandate riikide sellistes piirkondades, kus toimuvad humanitaarabitegevus ja -operatsioonid ning kus ei ole käimas rahvusvahelisi või riigisiseseid relvastatud konflikte.“

Lisaks on artikli 2 lõikes 3 sätestatud, et osalemine programmis on avatud ka kolmandate riikide kodanikele, „kes elavad seadusjärgselt liikmesriigis, programmiga ühinenud kolmandas riigis või muus osalevas riigis.“

⁽⁷⁾ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=ET](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=ET)

⁽⁸⁾ ELi noortestrategia ja nõukogu soovitusel (noorte vabatahtlike liikuvuse kohta) hindamine, 2016.

⁽⁹⁾ „Noorte vabatahtlike liikuvuse ja piiriülese solidaarsuse edendamine – praktilised vahendid noorte valdkonnas tegutsevatele ja sidusrühmadele ning soovitusel poliitikakujundajatele“, mille töötas välja Euroopa Komisjoni loodud ekspertirühm, et toetada noorte vabatahtlike liikuvust käsitleva nõukogu 2008. aasta soovitusel läbivaatamise protsessi, 2021 (töö tehti 2019. aasta septembrist 2020. aasta septembrini).

tegevuse põlvkondadevaheline mõõde on samuti selgelt näidanud selle tähtsust meie ühiskonna demograafiliste probleemide lahendamisel. Keskkonna ja kliimamuutustega seotud probleemid on ELi poliitilises tegevuskavas tähtsal kohal ning neid tuleb riikidevahelise liikuvusega seotud tegevuses kajastada.

8. Euroopa Komisjoni teatises Euroopa haridusruumi saavutamise kohta 2025. aastaks⁽¹⁰⁾ on rõhutatud Euroopa solidaarsuskorpuse raames saadud piiriüleste kogemuste kaasamise, kvaliteedi ja tunnustamise tähtsust. Olemasolevate võimaluste kvaliteedi tagamine ja asjakohase toetuse pakkumine osalejatele vabatahtliku tegevuse igas etapis on eeltingimus, et vabatahtlik tegevus tooks kasu nii kogukondadele kui ka noortele vabatahtlikele.
9. Nõukogu resolutsioonis, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030), kinnitas nõukogu strateegilise raamistiku 1. prioriteetses valdkonnas, et konkreetseks tegevusküsimuseks on „edendada, hinnata ja tunnustada mitteformaalset õpet, sealhulgas vabatahtlikku tegevust, ning parandada piiriülese solidaarsustegevuse kaasavust, kvaliteeti ja tunnustamist“.
10. Üks esimestest raskustest, millega riikidevahelisest vabatahtlikust tegevusest huvitatud noored kokku puutuvad, on juurdepääs riigi poolt selleks mõeldud veebisaidil olevale kasutajasõbralikule teabele nende staatuse ja õiguste kohta vabatahtlikuna, nii et nad saaksid alustada rahvusvahelist vabatahtlikku tegevust täiesti teadlikuna sellest, millised on vabatahtliku tegevuse korral nende sotsiaalkindlustuse ja muud õigused nii vastuvõtvas liikmesriigis kui ka liikmesriigis, kus on nende alaline elukoht⁽¹¹⁾. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrusele (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks, on komisjonil ja liikmesriikidel nüüd juba kohustus anda ELi kodanikele kasutajasõbralikku veebipõhist teavet selliste õiguste, kohustuste ja normide kohta, mis on sätestatud liidu ja liikmesriigi õiguses vabatahtliku tegevuse korral teises liikmesriigis⁽¹²⁾.
11. Paljusid riikidevahelise liikuvusega seotud küsimusi ei ole võimalik lahendada üksnes riiklikul tasandil, sest tegevus hõlmab nii lähetavaid kui ka vastuvõtavaid liikmesriike. Vabatahtliku tegevuse haldus- ja õigusraamistikud võivad liikmesriigiti erineda. Noorte jaoks, kes soovivad osaleda riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses, on väga oluline saada noortesõbralikku ja põhjalikku teavet vabatahtlikku tegevust reguleerivate riiklike õigus- ja haldusnormide kohta, eelkõige teavet nii lähetavate kui ka vastuvõtivate liikmesriikide sotsiaalkindlustuskaitse kohta.
12. Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Integratsiooni ja kaasamise tegevuskava aastateks 2021–2027“⁽¹³⁾ on tunnustatud vabatahtliku tegevuse osa lõimumises ja vähemate võimalustega isikute kaasamises. Nendest paljude jaoks võib vabatahtlik tegevus olla kõige kättesaadavam piiriülese liikuvuse võimalus, eriti kui see toimub lühiajalise või rühmades või töörühmades tehtava vabatahtliku tegevusena.
13. Kolmandate riikide kodanikud võivad piiriülese vabatahtliku tegevuse puhul kogeda halduslikke ja praktilisi takistusi, kui neil on vaja taotleda lühi- või pikaajalist viisat või elamisloa vabatahtliku teenistuse eesmärgil mõnes muus liikmesriigis. Vabatahtliku teenistuse eesmärgil ELi liikmesriiki sisenemiseks antava pikaajalise viisa või elamisloa saamise tingimusi reguleeritakse direktiiviga (EL) 2016/801. See ei sisalda siiski sätteid kolmandate riikide vabatahtlike ELi-sisese liikuvuse kohta.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025 (COM(2020) 625 final), kättesaadav aadressil EUR-Lex - 52020DC0625 - ET - EUR-Lex (europa.eu).

⁽¹¹⁾ Tuleks meenutada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta on nähtud ette sotsiaalkindlustusõiguste, sealhulgas haigushüvitiste koordineerimine piiriülestes olukordades ning seda kohaldatakse liikmesriikide vahel liikuvate vabatahtlike suhtes.

⁽¹²⁾ ELT L 295, 21.11.2018, lk 32, I lisa E osa, mida rakendatakse portaali „Teie Euroopa“ kaudu: Your Europe (europa.eu)

⁽¹³⁾ COM (2020) 758 final.

14. Vabatahtliku tegevuse kogemus annab vabatahtlikele õpiväljundid, mis suurendavad nende tööalast konkurentsivõimet. Vabatahtliku tegevuse õpiväljundite kindlakstegemist, dokumenteerimist ja valideerimist toetavad riiklikud või ELi raamistikud (st noortepass⁽¹⁴⁾ ja Europass⁽¹⁵⁾). Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimise kohta⁽¹⁶⁾ kutsuti töötajaid, noorteorganisatsioone ja kodanikuühiskonna organisatsioone üles edendama ja hõlbustama tööl või vabatahtliku tegevuse käigus omandatud õpiväljundite kindlakstegemist ja dokumenteerimist. Nõukogu 2012. aasta soovitusel hindamisel⁽¹⁷⁾ tehti kindlaks valdkonnad, kus on vaja võtta täiendavaid meetmeid, et jõuda nõukogu 2012. aasta soovitusel eesmärkideni: tagada inimestele juurdepääs rohkematele ja parematele valideerimisvõimalustele, võimaldada neile juurdepääsu jätkuõppele ning oma oskuste kasulikkust rakendamist Euroopa ühiskonnas ja tööturul. 18. aprillil 2018. aastal tehtud Europassi otsuses on vabatahtlikud määratletud ühe sihtrühmana.
15. Alates 2008. aastast on toimunud uued arengud, tõendid takistustest riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses ning eksperdirühma poliitikasoovitused noorte vabatahtlike liikuvuse edendamiseks on tekitanud vajaduse võtta vastu uus nõukogu soovitus vabatahtliku tegevuse kohta, et hõlbustada ja parandada noorte riikidevahelist vabatahtlikku tegevust, samuti soodustada vastastikust õppimist, võrgustike loomist ja koostoimet liikmesriikide vabatahtliku tegevuse ja sellealaste kavade ning Euroopa solidaarsuskorpuse vahel.
16. Käesolevas soovitusel järgitakse täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet,

TÕDEDES, ET:

17. käesolevas soovitusel kasutatakse Euroopa solidaarsuskorpuse programmi loomist käsitlevas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määruses (EL) 2021/888 esitatud „vabatahtliku tegevuse“ määratlust, mille kohaselt on vabatahtlik tegevus solidaartegevus, mis kestab kuni 12 kuud sellise vabatahtliku tasustamata⁽¹⁸⁾ tegevusena, mis aitab kaasa ühise hüve saavutamisele. Kui liikmesriikides kehtivates riikidevahelistes kavades nähakse solidaartegevuse kestuseks ette üle 12 kuu, kuid muus osas vastab see vabatahtliku tegevuse määratlusele, käsitletakse seda tegevust käesoleva soovitusel tähenduses vabatahtliku tegevusena ja see kuulub soovitusel kohaldamisalasse;
18. Euroopa solidaarsuskorpuse või mõne liikmesriigi piiriülese vabatahtliku tegevuse või sellealase kava raames toimuv käesoleva soovitusel kohane noorte vabatahtlik tegevus hõlmab selliste ELi kodanike või kolmandate riikide kodanike vabatahtlikku tegevust kogu ELis, kes elavad ühes liikmesriigis, aga liiguvad teise liikmesriiki vabatahtliku teenistuse eesmärgil. Kui liikmesriigid ja komisjon võtavad käesolevale soovitusel vastuseks meetmeid, tuleks võimaluste piires arvesse võtta ka liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelist vabatahtlikku tegevust. Vabatahtlik tegevus ei tohi negatiivselt mõjutada ega asendada võimalikke või olemasolevaid tasustatavaid töökohti. Mõisted „noorsugu“ ja „noored“ hõlmavad 18–30aastaste vanuserühma;
19. Vähemate võimalustega noored on need, kellel on raskusi kasutada tõhusalt ära programmiga pakutavaid võimalusi majanduslikel, sotsiaalsetel, kultuurilistel, geograafilistel või tervislikel põhjustel, rändetausta, puude või õpiraskuste tõttu või mingil muul põhjusel, sealhulgas sellisel põhjusel, mis võib kaasa tuua Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 21 kohast diskrimineerimist,⁽¹⁹⁾

⁽¹⁴⁾ Noortepass on peamine tunnustamis- ja valideerimisvahend, mis on kättesaadav kõigile programmis „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuses osalejatele; noorte õppeprotsessi kajastatakse ja õpiväljundid dokumenteeritakse noortepassi tunnistusel.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. aprilli 2018. aasta otsusega (EL) 2018/646, milles käsitletakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud paremate teenuste pakkumise ühist raamistikku (Europass) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2241/2004/EÜ (ELT L 112, 2.5.2018, lk 42), on kehtestatud Euroopa raamistik selliste oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvuse ja arusaadavuse edendamiseks, mis on omandatud formaalsel, mitteformaalsel ja informaalsetel teel, sealhulgas praktiliste kogemuste, liikuvuse ja vabatahtliku töö kaudu.

⁽¹⁶⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽¹⁷⁾ ELi noortestrategia ja nõukogu soovitusel (noorte vabatahtlike liikuvuse kohta) hindamine (europa.eu), 2016.

⁽¹⁸⁾ Vabatahtlike tööaeg ei ole tasustatud, kuid kulud, mis tavaliselt piirduvad reisi-, toitlustus- või majutuskulude ja/või muude väikeste isiklike kuludega, võib katta.

⁽¹⁹⁾ Vt sama määratlust määruse (EL) 2021/888 artikli 2 lõikes 4.

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

jätkata riikidevahelise vabatahtliku tegevuse edendamist Euroopas ja mujal, võttes nõuetekohaselt arvesse vabatahtliku tegevuse riiklikke raamistikke ja õigusakte ning liikmesriikide üldisi riiklikke prioriteete, olemasolevaid kohalikke võimalusi ja avaliku sektori kulutuste korda;

hõlbustada sel eesmärgil järgmiste tegevussuundade väljatöötamist:

20. selliste meetmete kaalumise, millega edendada või säilitada riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses osalejate tervise, ohutuse ja turvalisuse asjakohast ning selget õigus- ja rakendusraamistikku:
 - a) tagades, et kõik vabatahtlikud saavad liikmesriigis sotsiaalkindlustuskaitse vastavalt sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sätetele;
 - b) toetades vabatahtliku tegevuse elluviimises osalevaid korraldajaid selle tagamisel, et on olemas selged ja usaldusväärsed menetlused vabatahtlike eest hoolitsemiseks ja nende abistamiseks kriiside, hädaolukordade ja muude ettenägematute asjaolude korral;
21. kättesaadava teabe pakkumine ja teadlikkuse suurendamine vabatahtlike õiguste kohta, nagu on sätestatud eespool esitatud spetsiaalses raamistikus, eelkõige:
 - a) tagades, et on olemas veebi juurdepääsetavuse direktiivi⁽²⁰⁾ nõuetele vastav riiklik veebisait, mis pakub vabatahtlikele praktilist, kättesaadavat ja põhjalikku teavet vabatahtlikku tegevust reguleerivate riiklike õigus- ja haldusnormide kohta ning selle kohta, milline on teises liikmesriigis toimuva vabatahtliku tegevuse mõju (nii saabuvate kui ka lahkuvate ELi) vabatahtlike praegustele ja tulevastele sotsiaalkindlustusõigustele ja muudele õigustele⁽²¹⁾;
 - b) toetades noorsooteabe pakkujaid sellise koolituse pakkumise soodustamisega, kus õpetatakse, kuidas koostada noortele sobivas vormis teavet vabatahtlikku tegevust reguleerivate riiklike õigus- ja haldusnormide kohta;
 - c) soodustades sellise teabe väljatöötamisel koostööd väljakujunenud võrgustike ja teenistustega, nagu ERYICA;
 - d) julgustades olemasolevate riiklike piiriüleste vabatahtliku tegevuse ja selle kavade korraldajaid viitama asjakohastele riiklikele ja Euroopa veebisaitidele,⁽²²⁾ kus teavitatakse vabatahtlikke teises liikmesriigis vabatahtliku tegevusega seotud õigustest, kohustustest, aga ka kohaldatavatest normidest;
22. vabatahtliku tegevuse kvaliteedi parandamine, toetades vabatahtliku tegevuse korraldajaid nende suutlikkuse suurendamise püüdlustes. Seda on võimalik saavutada eelkõige sellega, et:
 - a) julgustatakse nii lähetavate kui ka vastuvõtivate liikmesriikide korraldajaid koostööd tegema, sealhulgas andes piisavat teavet vabatahtliku tegevuse, selle korraldajate ja vabatahtliku kohta, nii et mõlemad pooled saaksid teha teadliku otsuse tegevuse jätkusuutlikkuse kohta ja täita kõik õiguslikud nõuded;
 - b) julgustatakse vabatahtliku tegevuse korraldajaid panema rõhku kvaliteedile, muu hulgas lähtudes vabatahtliku tegevuse korraldamisel analüüsist, mis kinnitab määratletavaid vajadusi ja viib kasulike väljunditeni kohalikes kogukondades;
 - c) julgustatakse vabatahtliku tegevuse korraldajaid pöörama piisavat tähelepanu vabatahtliku tegevuse juurde kuuluvale õppemõõtmele, sealhulgas keeleõppele riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses;

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1).

⁽²¹⁾ Sealhulgas teave Euroopa ravikindlustuskaardi taotlemise korra kohta ning üksikasjalik teave selle kohta, mida riiklikud tervishoiu-süsteemid katavad ja mida ei kata.

⁽²²⁾ Mitmekeelne portaal „Your Europe“ vastavalt määrusele (EL) 2018/1724 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1); Euroopa Noorteportaali osa Youth Wiki; teave Euroopa portaalis, nt Euroopa ravikindlustuskaart: Euroopa ravikindlustuskaardi taotlemine – Tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus – Euroopa Komisjon (europa.eu)

- d) aidatakse vabatahtliku tegevuse korraldajatel kasutada olemasolevaid riiklikke või ELi raamistikke (nt noortepassi ja Europassi) süsteemsemalt ja laialdasemalt, et toetada vabatahtliku tegevuse õpiväljundite kindlakstegemist, dokumenteerimist ja valideerimist;
 - e) peetakse noorsootööd võtmeteguriks, mille abil edendada vabatahtliku tegevuse võimalusi noorte jaoks, ning üheks peamiseks vahendiks, millega parandada vabatahtliku tegevuse kvaliteeti ELis ning aidata sel viisil kaasa Euroopa noorsootöö tegevuskava⁽²³⁾ rakendamisele;
 - f) edendatakse noorsootöö tegijate ja noorteorganisatsioonide aktivistide piiriülest liikuvust;
 - g) toetatakse noorsootöötajate ja vabatahtliku tegevuse korraldajate koolitamist ning tunnustatakse nende olulist rolli noorte vabatahtlike juhendamisel ja suunamisel kvaliteetse vabatahtliku tegevuse kogemuse saamiseks;
 - h) julgustatakse riikidevahelise vabatahtliku tegevuse korraldajaid taotlema Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärki;
 - i) töötatakse välja üldised vabatahtliku tegevuse kvaliteedi standardid ja edendatakse neid, seades eeskujuks määruses (EL) 2021/888⁽²⁴⁾ sisalduva tervikliku kvaliteedi-, toetus-, kaasamis- ja sertifitseerimismeetmete süsteemi, kui see on riigi kontekstis teostatav;
 - j) võetakse vastu meetmed, millega tagada, et vabatahtlik tegevus ei muutuks tööd asendavaks tegevuseks;
23. selle tagamine, et juurdepääs riikidevahelisele vabatahtlikule tegevusele oleks reaalne võimalus kõigile noortele, sealhulgas vähemate võimalustega noortele, muu hulgas sellega, et:
- a) toetatakse riiklike digivärvade ning piirkondlike ja kohalike struktuuride, näiteks noorsootöö taristute ja noorte teabekeskuste (kui need on olemas) loomist ja/või toimimist, et anda noortele potentsiaalsetele vabatahtlikele, sealhulgas vähemate võimalustega noortele, kodanikuühiskonnale/solidaarsusorganisatsioonidele ja muudele valdkonna sidusrühmadele teavet ning suuniseid olemasolevate vabatahtliku tegevuse võimaluste kohta puuetega inimestele juurdepääsetavas vormis. Need struktuurid võivad olla vilistlaste võrgustikud (nt EuroPeers) ja kohalikud noorsootöötajad, kes kasutavad oma suutlikkust potentsiaalseid vabatahtlikke võimendada ja toetada, ning kui see on asjakohane, võiksid nad töötada koos Euroopa solidaarsuskorpuse rakendamise eest vastutavate riiklike büroodega;
 - b) luuakse vähemate võimalustega noortele võimalusi saada riikidevahelise vabatahtliku tegevuse kogemusi, edendades asjaomaste organisatsioonide ja võrgustike,⁽²⁵⁾ nagu Eurodesk ja ERYICA, sihipärast teavitamist ja teavitustegevust, sealhulgas suurendades teadlikkust kultuuridevaheliste pädevuste ja keeleõppe tähtsusest riikidevahelise liikuvuse hüppelauana;
 - c) tagatakse, et vabatahtliku tegevuse korraldajaid julgustatakse edendama sotsiaalset kaasatust, sealhulgas pakkudes mõistlikke ja sobivaid abinõusid, mis on kättesaadavad noortele, eelkõige puuetega inimestele;
 - d) aidatakse vabatahtliku tegevuse korraldajatel töötada välja üksikasjad vähemate võimalustega noorte kaasamise kohta projektidesse,⁽²⁶⁾ viies nad muu hulgas kokku sotsiaalse kaasatuse edendamise eest vastutavate teenistuste ekspertidega, kes võiksid neid toetada ja koolitada;

⁽²³⁾ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon Euroopa noorsootöö tegevuskava koostamise raamistiku kohta (2020/C 415/01).

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/888, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EL) 2018/1475 ja (EL) nr 375/2014 (ELT L 202, 8.6.2021, lk 32).

⁽²⁵⁾ Vt programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse kaasamise ja mitmekesisuse strateegiat selle kohta, kuidas seda teha: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_et

⁽²⁶⁾ Kooskõlas aastatel 2020–2021 vastu võetud ELi võrdõiguslikkuse strateegiate ja kaasamispoliitika raamistikega, mis on suunatud konkreetsetele diskrimineeritud ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele: ELi rassismivastane tegevuskava 2020–2025 (COM(2020) 565 final, 18. september 2020), romade võrdõiguslikkust, kaasamist ja osalemist käsitlev ELi strateegiline raamistik (COM(2020) 620 final, 7. oktoober 2020), LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia (COM(2020) 698 final, 12. november 2020), integratsiooni ja kaasamise tegevuskava (COM(2020) 758 final, 24. november 2020) ning puuetega inimeste õiguste strateegia (COM(2021) 101 final, 3. märts 2021).

- e) pakutakse sihipärast toetust vabatahtliku tegevuse arendamiseks, edendades selleks eelkõige ebasoodsas olukorras või diskrimineerimisohus olevate rühmade kaasamist ja võrdseid õigusi ning suurendades nende mõjuvõimu, motiveerides nende kogukondade noori vabatahtlikke osalema vabatahtlikus tegevuses ja edastama sellealast teavet ning tegutsema eeskujuna oma kogukonnas;
- f) aidatakse asjaomastel organisatsioonidel ja võrgustikel edendada kohalikku (sealhulgas lühiajalist, osalise ajaga ja rühmades toimuvat) vabatahtlikku tegevust, mis oleks esimene samm riikidevahelises tegevuses osalemise suunas, ning anda täiendavat sihipärast toetust selliste vabatahtliku tegevuse võimaluste arendamiseks, mis on suunatud noortele, kes ei saa eri põhjustel füüsilises riikidevahelises liikuvuses osaleda, näiteks pakkudes muu hulgas digitaalseid vabatahtliku tegevuse võimalusi;
- g) edendatakse veelgi olemasolevaid riikidevahelisi vahendeid, millega saab hõlbustada noorte liikuvust (näiteks liikuvuskaidid), ja soodustatakse nende kasutamist kogu riikidevahelises vabatahtlikus tegevuses ⁽²⁷⁾;
- h) lahendatakse võimaluse korral ja ilma et see piiraks Schengeni *acquis* ja kolmandate riikide kodanike riiki sisenemist ja seal elamist käsitlevate liidu õigusaktide kohaldamist, haldus- ja praktilisi küsimusi, mis tekitavad raskusi kolmandate riikide kodanikele vabatahtliku teenistuse eesmärgil antavate viisade ja/või elamislubade saamisel;
24. teadlikkuse suurendamine vabatahtliku tegevuse kasulikkusest teavitus-, juhendamise- ja teavitustegevuse kaudu, sealhulgas kaasates haridus-, koolitus-, tööhõive-, sotsiaalteenuste ja noortesektori sidusrühmi. Erilise tähelepanu pööramine sellele, et teistega võrdselt jõutaks ka vähemate võimalustega noorteni. Selleks tuleb muu hulgas edendada seda, et:
- a) vabatahtlik tegevus annaks noortele konkreetse võimaluse aidata kaasa ühiskondlike probleemide lahendamisele ning näidata üles solidaarsust haavatavas olukorras olevate inimestega;
- b) vabatahtliku tegevuse kogemus oleks täienduseks noorte isiklikule, haridusalasele, sotsiaalsele, ühiskondlikule ja erialasele arengule ning aitaks neil arendada pädevusi, mida tööturul vajatakse ja väärtustatakse;
- c) olemas on raamistikud, mis toetavad vabatahtliku tegevuse (sh noortepass ja Europass) õpiväljundite kindlakstegemist, dokumenteerimist ja valideerimist;
25. vabatahtliku tegevusega seotud kogukonna ülesehitamise meetmete toetamine ja edendamine. See hõlmab järgmist:
- a) eelkõige selliste vabatahtlike võrgustike toimimise soodustamine riigi tasandil, mis osalevad pikaajalise visiooniga tegevuses, st mis ei ole seotud üksikute kavade kestusega ega ole piiratud nende kestusega;
- b) olemasolevate vabatahtliku tegevusega seotud Euroopa võrgustike, eelkõige Euroopa solidaarsusvõrgustiku ja võrgustiku EuroPeers, aga ka muude selliste vahendite ja platvormide edendamine, mis on kättesaadavad Euroopa solidaarsuskorpuse portaali kaudu Euroopa Noorteportaalil;
- c) endiste vabatahtlike kutsumine jagama projekti saadiku või võrgustiku liikmena oma kogemusi, kasutades selleks noortevõrgustikke, haridusasutusi ja õpikodasid, ning koolitama praegusi või tulevasi vabatahtlikke;
- d) vabatahtliku tegevuse korraldajate kutsumine aitama vabatahtlikel lõimuda vabatahtliku tegevuse ajal vastuvõttvasse kogukonda ja jätkama osalemist vabatahtlikus tegevuses pärast koju naasmist; erilist tähelepanu tuleks pöörata vähemate võimalustega noorte toetamisele;
26. vabatahtliku tegevuse uute suundumuste ning alternatiivsete mõõtmete ja vormide uurimine, muu hulgas järgmisel viisil:
- a) edendades digitaalse vabatahtliku tegevuse eri vormide katsetamist ja tõendite kogumist riikidevahelises kontekstis füüsilise liikuvuse täiendusena või isegi vabatahtliku tegevuse iseseisva vormina;

⁽²⁷⁾ See oli hea tava endises Euroopa vabatahtlikus teenistuses; Euroopa solidaarsuskorpuses väljastatakse praegu igale vabatahtlikule tasuta Euroopa noortekaart.

- b) edendades põlvkondadevahelist vabatahtlikku tegevust kui väärtuslikku panust vananeva ühiskonna ees seisvate probleemide lahendamisse ning tunnistada selle tegevuse väärtust, samuti edendada noorte kaasamist põlvkondadevahelisse dialoogi, hõlbustades teadmiste jagamist põlvkondade vahel ja parandades sotsiaalset ühtekuuluvust;
27. sünergiate, vastastikuse täiendavuse ja järjepidevuse loomine vabatahtliku tegevuse ja sellealaste kavade vahel, mis on olemas Euroopa tasandil ja eri tasanditel liikmesriikides. Siia alla kuulub näiteks järgmine:
- a) liikmesriigid vahetavad teavet olemasolevate vabatahtliku tegevuse ja sellealaste kavade kohta ja kui on olemas riiklikud avaliku teenistuse kavad, siis ka nende kohta, ning edastavad teabe Euroopa Komisjonile, et hõlbustada selle avaldamist Euroopa Noorteportaalis ja Youth Wikis, samuti peaks see aitama kaasa parimate tavade väljatöötamisele;
- b) kaalutakse meetmeid, millega edendada ja toetada parimate tavade jagamist vabatahtliku tegevuse või selle kavade vahel;
28. sellise vabatahtliku tegevuse toetamine, mis annab olulise panuse kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamisse ja millega edendatakse:
- a) keskkonnahoidlike tavade integreerimisest kõigisse vabatahtliku tegevuse projektidesse ja tegevustesse ning keskkonnasäästlikku ja vastutustundlikku käitumist osalejate ja osalevate organisatsioonide seas;
- b) vabatahtliku tegevuse keskkonnajalajälje vähendamist, näiteks jäätmete vähendamise, ringlussevõtu ja igal võimalikul juhul säästvate transpordivahendite kasutamise kaudu;
- c) sellise vabatahtliku tegevuse arendamist, mis hõlmab keskkonnakaitset, kestlikkust, kliimaeesmärke ning katastroofide ennetamist ja neist taastumist;
29. Lisada teave edusammude kohta, mida käesoleva soovitusel alusel on ELi noortestrategia korrapärasel ajakohastamisel tehtud, eelkõige Youth Wiki osana,

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

30. hõlbustama liikmesriikide vahel tavade vahetamist selle kohta, kuidas kõrvaldada takistused, mille tõttu noortel ei pruugi olla võimalik osaleda vabatahtlikus tegevuses, näiteks vastastikuse õppimise, komisjoni eksperdirühmade või ELi noortestrategia platvormi kaudu;
31. toetama liikmesriike käesoleva soovitusel järgimisel ELi noortestrategia, Euroopa noorsootöö tegevuskava ja ELi noorteprogrammide, eelkõige Euroopa solidaarsuskorpuse koostöömehhanismide ja vahendite kaudu;
32. hõlbustama vastastikust õppimist ja vahetusi liikmesriikide ja kõigi asjaomaste sidusrühmade vahel eri tasanditel selliste tegevuste kaudu nagu vastastikune õppimine, kogemusnõustamine, tegevus eksperdirühmades, võrgustikes ja muudes koostööstruktuurides, keskendudes muu hulgas koostoimele ja vastastikusele täiendavusele ELi ja riikliku tasandi kavade või tegevuse vahel, sealhulgas olemasolevate riiklike avaliku teenistuse kavade kaudu. Et seda saavutada, tuleks kasutada ära olemasolevaid võimalusi, nagu Youth Wiki ja Euroopa Noorteportaal, kus vahendeid ja teadmisi saab jagada liikmesriikide ja valitsusväliste organisatsioonide vahel eri tasanditel;
33. uurima uusi vabatahtliku tegevuse suundumusi ja vorme, mis järgivad võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise, juurdepääsetavuse, kaasatuse ja tegevuse kõrge kvaliteedi aluspõhimõtteid, kogudes tõendeid, töötades välja parimad tavad ning valmistades ette suuniseid ja käsiraamatuid, eelkõige digitaalse või kombineeritud vabatahtliku tegevuse ja põlvkondadevahelise vabatahtliku tegevuse osas;
34. edendama Euroopa noorte vabatahtliku tegevuse võimalusi, eriti vähemate võimalustega inimeste jaoks, ja jagama nende võimaluste kohta teavet Euroopa Noorteportaali kaudu, mis sisaldab Euroopa solidaarsuskorpuse solidaartegevuse registreerimise vahendit. Lisama koostöös liikmesriikidega Euroopa Noorteportaali lingid asjakohastele riiklikele veebisaitidele ⁽²⁸⁾;

⁽²⁸⁾ Koos teabega, mis on ette nähtud käesoleva soovitusel punkti 2 alapunktis a, ning teabega riiklike vabatahtliku tegevuse ja sellealaste kavade kohta.

35. arendama edasi, edendama ja toetama selliste olemasolevate ELi vahendite kasutamist, millega toetatakse mitteformaalse ja informaalse õppe tulemuste valideerimist (eelkõige noortepass ja Europassi platvorm), samuti pakkuma tuge nende vahendite kasutamisel, tehes seda Euroopa digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste kaudu;
36. toetama uuringuid ja andmete kogumist vabatahtliku tegevuse ja solidaartegevuse pikaajalise mõju kohta üksikisikutele ja organisatsioonidele, samuti ühiskonnale, sealhulgas COVID-19 pandeemiast saadud õppetunde ja teadmisi vabatahtliku tegevuse sektori ja selle valmisoleku kohta sarnasteks kriisideks uuringute, uurimuste, statistika, teadusuuringute ja andmeanalüüsi kaudu;
37. kasutama Youth Wiki veebiplatvormi, et koguda teavet liikmesriikide edusammude kohta käesoleva soovitusel järgimisel;
38. andma aru selle kohta, kuidas käesolevat nõukogu soovitusel kasutatakse ELi noortestrategie rakendamisel ning hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku puhul, et luua Euroopa haridusruum ja seda arendada.

Käesoleva soovitusel asendatakse nõukogu 20. novembri 2008. aasta soovitus noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus.

Koostatud Luxembourgis, 5. aprill 2022

Nõukogu nimel

eesistuja

R. BACHELOT-NARQUIN
